

UWAGI I PROPOZYCJE ZMIAN DO PROJEKTU USTAWY:

1. W treści całej ustawy zaktualizować terminologię: zgodnie z obowiązującym rozumieniem, niepełnosprawność stanowi jedną z wielu cech człowieka i prawidłowo powinno się używać określenia "osoba z niepełnosprawnością"/"osoby z niepełnosprawnościami", a nie "osoba niepełnosprawna".
2. Art.10 a, ust.1.: w definicji warsztatu wyeliminować rodzące niejasności określenie "niezdolnym do podjęcia pracy"; można zastąpić je sformułowaniem "posiadającym w orzeczeniu wskazanie do terapii zajęciowej".
Zmiana odnosi się także do potrzeby zmiany systemu orzekania: pojęcie "niezdolności do pracy" wprowadza zamieszanie pojęciowe, powoduje błędne interpretacje w potocznym rozumieniu, w odbiorze społecznym (w tym działa zniechęcająco na pracodawców, którzy stykają się z taką informacją na dokumentach kandydata do pracy)
3. Art. 10 a, ust. 1c): pozostawienie nazwy rady programowej działającej w warsztacie.
Nową nazwę (np. „Zespół konsultacyjny do spraw warsztatów terapii zajęciowej”) można zastosować w odniesieniu do organu powoływanego przy staroście.
Od początku istnienia wtz-ów działała w nich rada programowa i nie ma potrzeby zmieniania jej dobrze utrwalonej już nazwy - proponowany obecnie zapis spowoduje niepotrzebne zamieszanie.
4. Art. 10 a, ust. 4 pkt 5 (uchylony): pozostawienie (!) instruktorów zawodu i doradców zawodowych w składzie rady programowej działającej w wtz (wg ustawy „zespołu”); wszyscy pracownicy merytoryczni wtz powinni mieć prawo czynnego i pełnego udziału w radzie programowej wtz („zespole”), tym bardziej osoby, które planują i realizują działania z zakresu przygotowania uczestników do pracy.
Wprowadzane rozwiązanie utrudni organizację pracy i funkcjonowanie wtz.
5. Art. 10 a, ust. 3 a:
 - zwiększenie wymiaru praktyk/stażu do 35 h tygodniowo (jest to zgodne z wymiarem czasu pracy osoby z niepełnosprawnością, a także odpowiada tygodniowemu wymiarowi czasu zajęć uczestnika w wtz);
Stan zdrowia, poziom funkcjonowania uczestników warsztatu oraz specyfika sytuacji na lokalnym rynku pracy są na tyle różnorodne, że wymagają bardzo indywidualnego podejścia do kwestii określenia wymiaru godzin i okresu trwania

praktyk/staży. Ograniczenie praktyk do 15 h, a stażu do 30 h może odbić się niekorzystnie na procesie aktywizacji uczestników wtz. Ponadto:

- umowa o praktykę zawodową (prowadzoną indywidualnie lub grupowo) powinna być zawierana maksymalnie na rok (tyle samo, co okres realizacji/oceny IPR danego uczestnika), z możliwością ponawiania współpracy z pracodawcą w odniesieniu do tego samego uczestnika;
- staż aktywizacyjny (którego form realizacji, założeń organizacyjnych nie wymienia się w ustawie, więc nie jest znany) powinien obejmować okres od 3 do 9 miesięcy (analogicznie, jak staże absolwenckie i inne, organizowane przy udziale PUP); biorąc pod uwagę specyfikę niepełnosprawności uczestników warsztatów (najliczniej reprezentowaną grupą wśród uczestników wtz są osoby z niepełnosprawnością intelektualną), okres trwania stażu nie powinien być krótszy, niż w przypadku pełnosprawnych osób korzystających z podobnych instrumentów aktywizacji zawodowej.

6. Art. 10 a, ust. 3 c: wykreślić zapis.

To warsztat terapii zajęciowej powinien ustalać liczbę uczestników biorących udział w praktykach i stażach w sposób adekwatny do potrzeb i swoich możliwości organizacyjnych;

7. Art. 10aa. ust.5: wniosek o zakwalifikowaniu do uczestnictwa powinien być rozpatrzony w ciągu maksymalnie 30 dni. Oznacza to, że osoba z niepełnosprawnością, ubiegająca się o miejsce w wtz, powinna w tym czasie otrzymać pismo z informacją o dostępności miejsc w wtz. Jeśli są wolne miejsca w wtz, to powinno się wskazać, w których (bo ostateczny wybór lokalizacji powinien należeć do kandydata do wtz!), jeśli nie ma miejsc - umieścić adnotację, iż w przypadku zwolnienia się miejsca wnioskujący zostanie o tym niezwłocznie poinformowany. W ten sposób osoba z niepełnosprawnością uniknie konieczności ponownego składania całej dokumentacji (po odmownej decyzji w przypadku braku miejsc) i uruchamiania od nowa procedury kwalifikacyjnej. Będzie niejako w kolejce oczekujących (o ile w trakcie nie poinformuje o rezygnacji).

8. Art. 10 ad: zrezygnowanie z zajęć klubowych na rzecz zwiększenia finansowania wtz, które będą udzielały wsparcia swoim zatrudnionym absolwentom.

Zajęcia klubowe dla osób, które ukończyły uczestnictwo w wtz w związku z podjęciem zatrudnienia są mało trafionym pomysłem - głównie z uwagi na

projektową (przez wnioskowanie do PFRON) propozycję ich finansowania, a jak wskazuje rzeczywistość, wsparcie kierowane miałyby być zaledwie w stosunku do kilku osób z danego wtz. Niejasność formuły, zasad funkcjonowania klubu i złożoność pozyskania finansowania (zapewne na niewielkim poziomie) nie będzie stanowiła zachęty do organizacji tej formy wsparcia.

9. Art. 10ae: organizacja zatrudnienia wspomaganego wymaga podniesienia nakładów finansowych! Bez zwiększenia nakładów finansowych na wtz organizacja tej formy wsparcia będzie niemożliwa do realizacji (zapewnienie wynagrodzenia dla trenera pracy, który "poświęca uwagę" w ściśle określony sposób i ściśle określonej grupie uczestników).
10. Art. 10b, ust. 1 a: wykreślić zapis mówiący o warunkowaniu możliwości utworzenia wtz w danym powiecie oraz zwiększenia liczby uczestników w funkcjonującym wtz od zapisów w powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Jeżeli powiatowe strategie rozwiązywania problemów społecznych nie zawierają wymaganych tym zapisem wskazań (bo np. liczba wtz w danym powiecie jest optymalna, choć nie oznacza to, że liczba miejsc w nich jest odpowiednia do bieżących potrzeb), korzystanie z tego przepisu może rodzić duże problemy – trudno będzie warsztatowi zdobyć akceptację władz/środowisk lokalnych (zwłaszcza, że zwiększenie liczby miejsc w wtz generuje wzrost wydatków w budżecie powiatu), trudno będzie wtz-om doprowadzić do wymaganych zmian w obowiązującej strategii. Wystarczającym argumentem dla zwiększenia liczby uczestników w wtz powinna być lista osób oczekujących powyżej 3 miesięcy na przyjęcie do warsztatu, którą będą prowadziły PCPR-y.
11. j.w. 1f) : wykreślić. Zapis ma charakter dyskryminujący (pełniąc funkcje zarządcze w organizacji, osoba nie może podjąć zatrudnienia w niej) - narusza to prawo do stowarzyszania się (Art. 6 ust. 2 Prawa o stowarzyszeniach: "Nikogo nie wolno zmuszać do udziału w stowarzyszeniu lub ograniczać jego prawa do wystąpienia ze stowarzyszenia. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do stowarzyszenia albo pozostawania poza nim.")).
12. j.w. ust. 6b): zapis nie powinien obejmować sytuacji nieobecności uczestnika, spowodowanej chorobą potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim. W obecnej formie przepis stwarza poważne zagrożenie dla stabilności finansowej wtz (a bez podniesienia poziomu finansowania wtz-ów może skutkować niemożnością

pokrycia podstawowych wydatków związanych z funkcjonowaniem placówki i ich „upadku”).

13. j.w. ust. 6e): zgodnie z zapisami zmienianej ustawy, po upływie 3 miesięcy starosta wydaje decyzję uchylającą zakwalifikowanie do uczestnictwa w wtz i formalnie miejsce w warsztacie się zwalnia – tym samym kończy możliwość wspierania uczestnika (i to jest niezgodne z ideą zatrudnienia wspomaganego, które powinno trwać tyle, ile potrzeba – w przypadku osób z niepełnosprawnością intelektualną CIĄGLE – w adekwatnym wymiarze). Niejasne jest, czy uczestnik, który utraci zatrudnienie po upływie 3 miesięcy także będzie miał prawo powrotu do wtz?
14. j.w. ust. 7, pkt 1b): nie ma przepisów wykonawczych w tym zakresie, ale najrozsądniejszą formą składania sprawozdania byłaby forma elektroniczna - w opracowanym generatorze, który ujednolici treść i formę jej prezentacji, pozwoli na szybki dostęp i analizę danych.
15. Art. 10 ba. 6.: brak wskazania procedury odwoławczej w przypadku negatywnej oceny działalności wtz:

Z racji na różne sytuacje w lokalnych samorządach (kwestie sympatii i antypatii osobistych, forsowania własnych rozwiązań itp.) dla zachowania poczucia sprawiedliwej oceny, w ustawie powinna być wskazana procedura odwoławcza od negatywnej oceny działalności warsztatu, który z przyczyn innych, niż uzasadnione merytorycznie, może być celowo doprowadzony do zamknięcia lub przekazania innej, bardziej odpowiadającej lokalnym władzom jednostce.
16. BRAK ZAPISU O WALORYZACJI ROCZNEGO KOSZTU POBYTU UCZESTNIKA WTZ: aby umożliwić warsztatom terapii zajęciowej kontynuowanie działalności rehabilitacyjnej na optymalnym poziomie, KONIECZNE JEST ZWIĘKSZENIE wysokości (w przeliczeniu miesięcznym) dofinansowania pobytu jednego uczestnika wtz do poziomu odpowiadającego 100% minimalnego wynagrodzenia brutto.